

Quick scan nieuwbouw Krimpenerwaard College, gemeente Krimpen aan den IJssel

Opdrachtgever:	Gemeente Krimpen aan den IJssel
Contactpersoon:	dhr. H.W. Dijk
Opdrachtnemer:	Ecoresult
Opsteller(s):	dhr. L. Boon
Versienummer:	0.2, definitief
Datum:	17 juni 2011
Rapportnummer:	20110611
Aantal pagina's:	18
Wijze van citeren:	Boon, L., 2011. Quick scan nieuwbouw Krimpenerwaard College, gemeente Krimpen aan den IJssel. Rapportnummer 20110611, Ecoresult, Dordrecht

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding.....	3
1.2	Werkwijze.....	4
1.2.1	Algemeen.....	4
1.2.2	Veldbezoek.....	4
1.2.3	Bronnenonderzoek.....	4
1.3	Beschrijving geplande activiteiten.....	4
1.4	Weersomstandigheden.....	4
1.5	Leeswijzer.....	5
2	Korte samenvatting Flora- en faunawet.....	6
3	Resultaten.....	9
3.1	Beschrijving habitat onderzoeksgebied.....	9
3.2	Resultaten (strikt) beschermde soorten per soortgroep en potentieel voorkomen.....	13
3.2.1	Vaatplanten.....	13
3.2.2	Zoogdieren – vleermuizen.....	13
3.2.3	Zoogdieren – grondgebonden.....	14
3.2.4	Reptielen.....	14
3.2.5	Amfibieën.....	14
3.2.6	Dagvlinders.....	14
3.2.7	Libellen.....	14
3.2.8	Vissen.....	14
3.2.9	Kevers.....	15
3.2.10	Kreeftachtigen.....	15
3.2.11	Weekdieren.....	15
3.2.12	Vogels.....	15
4	Toetsing aan de Flora- en faunawet.....	16
4.1	Conclusies en aanbevelingen.....	16
5	Literatuur.....	18
5.1	Literatuur.....	18
5.2	Internet.....	18

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

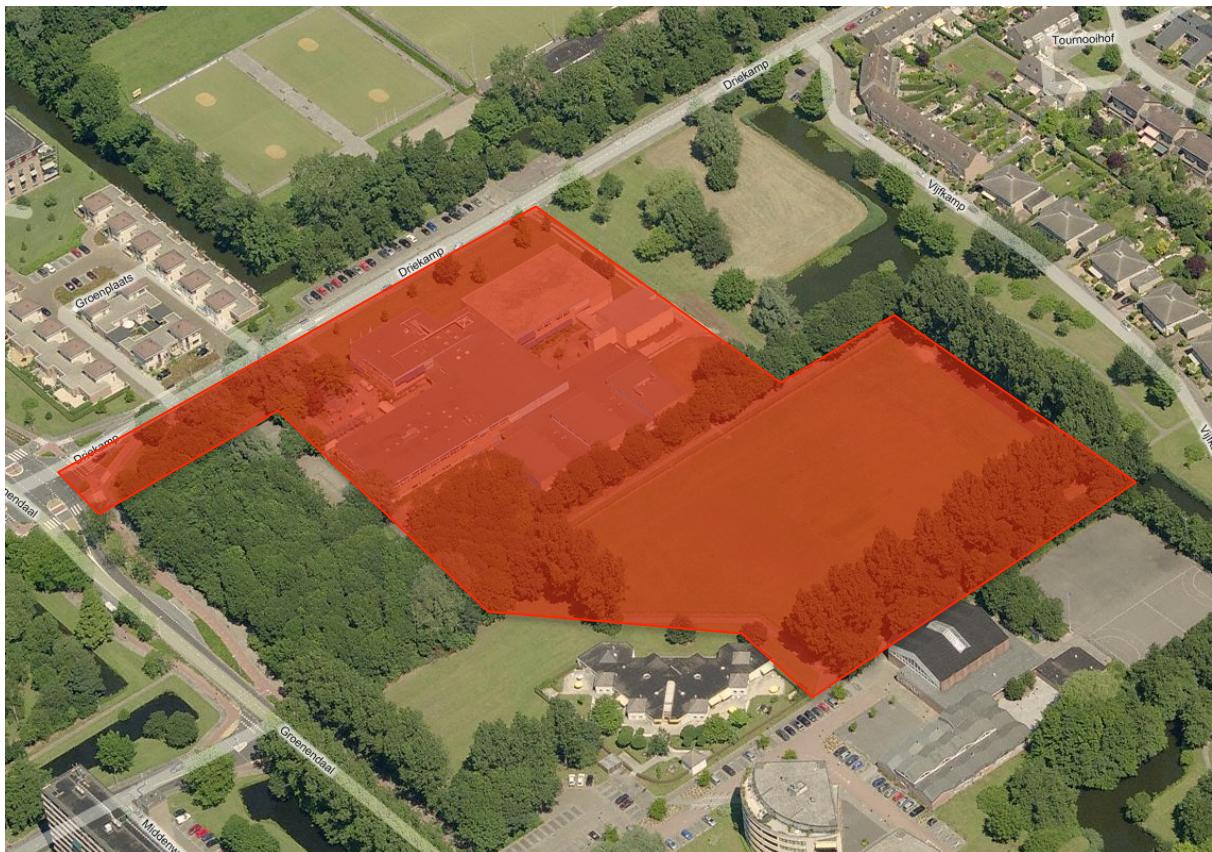
In opdracht van de gemeente Krimpen aan den IJssel heeft Ecoresult een ecologische quick scan uitgevoerd met als doel de potentie en aanwezigheid van onder de Flora- en faunawet (strikt) beschermde flora en fauna in beeld te brengen. Het onderzoek is uitgevoerd in het onderzoeksgebied genaamd nieuwbouw Krimpenerwaard Collega, gemeente Krimpen aan den IJssel.

De aanleiding voor deze quick scan is de realisatie van een nieuw schoolgebouw en sportvelden van het Krimpenerwaard College.

De voorliggende notitie geeft de onderzoeksresultaten van de quick scan weer.

Het onderzoeksgebied voor deze quick scan is weergegeven in afbeelding 1. Hierbij moet opgemerkt worden dat de werkelijke situatie van de noordoostkant van het onderzoeksgebied afwijkt ten opzichte van afbeelding 1. In werkelijkheid grenst het onderzoeksgebied hier in zijn totaliteit aan een doorlopende gemiddeld circa 12 meter brede watergang met natuurvriendelijke oever (zie ook afbeelding 4).

Afbeelding 1 Onderzoeksgebied nieuwbouw Krimpenerwaard College. Kaartbron: <http://www.bing.com/maps/>



1.2 Werkwijze

1.2.1 Algemeen

Door middel van deze quick scan worden de volgende vragen beantwoord:

- Welke conform de Flora- en faunawet (strikt) beschermde flora en fauna¹ zijn in het onderzoeksgebied aangetroffen of komen hier potentieel voor?
- Zijn negatieve effecten op (strikt) beschermde flora en fauna te verwachten en zo ja, welke?
- Worden de verbodsbepalingen (artikelen 8-12) zoals benoemd in de Flora- en faunawet overtreden door de geplande activiteiten en op welke wijze dient in dit verband te worden gehandeld?

De vragen worden beantwoord door het bepalen van de functionaliteit (functie) van het onderzoeksgebied voor (strikt) beschermde flora en fauna. Deze functionaliteitstoets is gebaseerd op een visuele inspectie tijdens het veldbezoek als ook de directe omgeving (invloedsfeer). Hierbij wordt in het bijzonder gekeken naar de essentiële waarde van het onderzoeksgebied voor (strikt) beschermde flora en fauna en de effecten die de geplande activiteiten kunnen hebben op een functie. Indien tijdens de quick scan onvoldoende inzicht is gekregen in de potentie van het onderzoeksgebied voor (strikt) beschermde flora en fauna wordt dit benoemd in deze quick scan en (soortgericht) vervolgonderzoek geadviseerd.

1.2.2 Veldbezoek

Het onderzoeksgebied is op 31 mei 2011 door L. Boon van Ecoresult onderzocht op het daadwerkelijk voorkomen en de potentie van het onderzoeksgebied voor (strikt) beschermde flora en fauna conform de Flora- en faunawet. Het veldonderzoek is gedaan met behulp van een verrekijker (Swarovski EL 10x42 WB Swarovision).

1.2.3 Bronnenonderzoek

De geraadpleegde relevante bronnen zijn terug te vinden in hoofdstuk 5.

1.3 Beschrijving geplande activiteiten

Het volledige onderzoeksgebied wordt bouwrijp gemaakt voor geplande nieuwbouw van een schoolgebouw en drie sportvelden. De hoofdactiviteiten voor het bouwrijp maken zijn met name:

- De huidige gebouwen slopen en vrijgekomen materiaal afvoeren.
- Bomen en struiken rooien en afvoeren.
- Het overige terrein vlak afwerken.

1.4 Weersomstandigheden

Gedurende het veldbezoek was het ca. 16.0°C, half tot zwaar bewolkt en kwam de wind uit NW 3 Bft.

De onderzoeksomstandigheden waren voor het veldbezoek goed. Bron weersomstandigheden:

<http://www.knmi.nl/>

¹ De (strikt) beschermde soorten zijn opgenomen en op te delen in de tabellen 1, 2, 3 en vogels van de Flora- en faunawet.

1.5 Leeswijzer

In deze notitie worden achtereenvolgens een korte samenvatting van de Flora- en faunawet, de resultaten en de toetsing van de effecten van de maatregelen aan de Flora- en faunawet in de vorm van conclusies en aanbevelingen gegeven.

2 Korte samenvatting Flora- en faunawet

In dit hoofdstuk worden de meest relevante onderdelen van de Flora- en faunawet besproken ten behoeve van de toetsing van de effecten van de maatregelen welke reeds eerder benoemd zijn. Voor meer informatie over toepassing van de Flora- en faunawet in de praktijk zij verwezen naar “Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten!”²

De Flora- en faunawet beoogt de bescherming van in het wild levende planten- en diersoorten. Dit gebeurt met name door middel van:

- de Algemene zorgplicht en;
- Verbodsbepalingen.

Voor de verbodsbepalingen kent de Flora- en faunawet zowel vrijstellingsmogelijkheden als een ontheffingsplicht. Ontheffingen en vrijstellingen worden alleen verleend indien werkzaamheden geen afbreuk doen aan de duurzame instandhouding van planten- of dierpopulatie(s). Voor soorten die in bijlage IV (tabel 3) van de Habitatrichtlijn worden genoemd en voor de per Algemene Maatregel van Bestuur (Vrijstellingenbesluit) aangewezen zeldzame en bedreigde soorten (tabel 3) gelden daarnaast verzwaarde eisen.

Algemene zorgplicht

Artikel 2 van de Flora- en faunawet formuleert de algemene zorgplicht aldus:

- Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
- De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Verbodsbepalingen

De volgende artikelen zijn in dit kader relevant:

Artikel	Verbodsbepaling
8	het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
9	het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
10	het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

²www.minlnv.nl/cdlpub/servlet/CDLServlet?p_file_id=14765

11	het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
12	het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing, hangt af van de diersoorten die voorkomen in het gebied waar de maatregelen getroffen worden. Deze soorten zijn ingedeeld in drie tabellen. In tabel 1 vindt u de lichtst beschermde soorten, in tabel 3 de zwaarst beschermde en in tabel 2 vindt u de overige soorten.

Tabel 1 - Algemene soorten: algemene vrijstelling of ontheffing/lichte toets

Voor deze soorten geldt de lichtste vorm van bescherming. Als deze soorten op de locatie voorkomen, en uw werk valt onder de werkzaamheden:

- bestendig beheer en onderhoud, ook in landbouw en bosbouw;
- bestendig gebruik;
- ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

dan geldt daarvoor een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Als geen sprake is van dit type werkzaamheden, moet u ontheffing aanvragen.

Tabel 2 – Overige soorten: vrijstelling met gedragscode of ontheffing/lichte toets

Deze soorten krijgen een zwaardere bescherming. Er geldt alleen een vrijstelling als sprake is van werkzaamheden zoals beschreven onder tabel 1 en indien u handelt volgens een gedragscode die is goedgekeurd door de Minister van LNV. Valt uw werk niet onder de werkzaamheden zoals benoemd bij tabel 1, dan moet u een ontheffing aanvragen.

Tabel 3 – Soorten, genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de Algemene Maatregel van Bestuur: vrijstelling met gedragscode of ontheffing/uitgebreide toets

Deze soorten genieten de zwaarste bescherming. Ook al is sprake van werkzaamheden zoals benoemd onder tabel 1, dan hangt het nog van de precieze aard van de werkzaamheden af of een vrijstelling met gedragscode geldt, of dat een ontheffing nodig is waarvoor de uitgebreide toets geldt. Voor ruimtelijke ontwikkeling en inrichting geldt altijd dat u voor deze soorten ontheffing moet aanvragen en er geldt geen vrijstelling met gedragscode.

Vogels

Vogelsoorten zijn niet in de tabellen opgenomen. Alle vogels in Nederland zijn gelijk beschermd. Werkzaamheden of gebruik van ruimte waarbij vogels worden gedood of verontrust, of waardoor hun nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen worden verstoord, zijn verboden. Voor activiteiten die genoemd zijn onder tabel 1 geldt een vrijstelling als u handelt volgens een goedgekeurde gedragscode. Voor alle andere activiteiten moet u een ontheffing aanvragen. Voor vogels geldt overigens dat vooral in het broedseizoen sprake zal zijn van verontrusting, doden of verstoren van nesten of vaste rust- of verblijfplaatsen. Als uw werkzaamheden buiten het broedseizoen

plaatsvinden zal in het algemeen niet snel een ontheffing nodig zijn. Per brief van 25 augustus 2009 heeft bevoegd gezag laten weten nieuw beleid te hebben met betrekking tot vogels. Hierin staat een aangepaste lijst met jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels³.

In geval van overtredingen van de Flora- en faunawet kan de handhaver het werk stilleggen, activiteiten verbieden of beëindigen en/of proces-verbaal opmaken. Overtredingen van de Flora- en faunawet zijn een economisch delict. Hierop zijn relatief hoge boetes mogelijk, die door de rechter worden opgelegd. In alle gevallen worden geconstateerde overtredingen behandeld door het Openbaar Ministerie (Justitie).

³ Het betreft hier de jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen van de vogelsoorten Boomvalk, Buizerd, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart, Havik, Huismus, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Ransuil, Roek, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Wespendif en Zwarte Wouw.

3 Resultaten

3.1 Beschrijving habitat onderzoeksgebied

De ruimte van het onderzoeksgebied is op te delen in:

- Rood;
- Grijs;
- Groen.

‘Blauw’ is in het onderzoeksgebied afwezig, te weten open water zoals een (hoofd)watergang of poel. Ter aanscherping: de watergang met natuurvriendelijke oever die langs de gehele noordoostkant ligt valt buiten het onderzoeksgebied doordat aan de oever of in de watergang geen activiteiten uitgevoerd worden.

Het ‘rood’ bestaat uit:

- Gebouwen welke variëren in lengte, hoogte en materiaal (zowel steen als hout). De gebouwen hebben allemaal een plat dak. De meeste gebouwen zijn hoogbouw. Veel muren van de gebouwen hebben een toegankelijke spouwmuur. Soms is er een toegankelijke ruimte aanwezig achter een boeiboord.
- De witte portacabines zijn enkelwandig.

Het ‘grijs’ bestaat uit:

- Trottoirs/entree, (school)pleinen en onverharde wandelpaden.

Op diverse (openbare) plekken staan (of hangen aan bebouwing) in verharding lantaarnpalen die straat, pleinen, bomen en gevels kunnen verlichten. Lichtkleur is onbekend.

Het ‘groen’ in het onderzoeksgebied bestaat uit:

- Zowel solitair, in een rij als in soms hoog opgaand bosplantsoen zijn struiken, heesters, gazon, perkbeplanting, bodembedekkers en bomen aanwezig. Stamdiameter van de bomen gaat tot ca. 60-70 cm. Door de grote hoeveelheid blad aan de bomen zijn scheuren, nissen en/of gaten in bomen niet aangetroffen.
- Een gazon welke dient als speelveld, berm en siergroen.

Zie afbeelding 2 tot en met 7 voor een sfeerimpressie van het onderzoeksgebied.



Afbeelding 2 Sfeerimpressie onderzoeksgebied nieuwbouw Krimpenerwaard College



Afbeelding 3 Sfeerimpressie onderzoeksgebied nieuwbouw Krimpenerwaard College



Afbeelding 4 Sfeerimpressie onderzoeksgebied nieuwbouw Krimpenerwaard College



Afbeelding 5 Sfeerimpressie onderzoeksgebied nieuwbouw Krimpenerwaard College



Afbeelding 6 Sfeerimpressie onderzoeksgebied nieuwbouw Krimpenerwaard College



Afbeelding 7 Sfeerimpressie onderzoeksgebied nieuwbouw Krimpenerwaard College

3.2 Resultaten (strikt) beschermde soorten per soortgroep en potentieel voorkomen

3.2.1 Vaatplanten

Verspreid door het onderzoeksgebied maar hoofdzakelijk aan de randen is gazongras aanwezig met hierin typische algemene soorten waaronder Pinksterbloem. Het onderzoeksgebied heeft echter geen potentie voor (strikt) beschermde soorten van deze soortgroep. Aanvullend bronnenonderzoek is niet nodig.

3.2.2 Zoogdieren – vleermuizen

Vaste rust- en verblijfplaatsen in gebouwen

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) vleermuizen in of aan gebouwen aangetroffen, zoals mest. Het onderzoeksgebied heeft daarentegen wel potentie voor aanwezigheid van verblijfplaatsen. In principe ieder gebouw is een potentiële verblijfplaats met uitzondering van de portacabines. De verblijfplaatsen kunnen zich onder andere bevinden in de spouwmuren of achter boeiboorden. Zie afbeelding 8 voor de toegang naar een potentiële verblijfplaats in een spouwmuur.



Afbeelding 8 Potentiele vaste rust- en verblijfplaats in spouwmuur toegankelijk door open stootvoegen

Vaste rust- en verblijfplaatsen in bomen

Verspreid in het onderzoeksgebied staan bomen met een sterk variërende stamdiameter tot 60-70 cm. en verschillende soorten (Gewone Wilg, Gewone Populier, Witte Abeel, Gewone Es). Het gaat om solitaire bomen, bomen in een enkele rij of in bosplantsoen/groenstrook. De kans op aanwezigheid van paarverblijven van onder andere Ruige Dwergvleermuis is aanwezig.

Foerageergebied

Het onderzoeksgebied zorgt mogelijk voor een geschikt foerageergebied:

- door zijn luwtewerking boven de watergang die grenst aan het noordoosten;
- door aanwezigheid van het speelgrasveld met aan twee zijden hoog opgaande bomen en onderbegroeiing;
- door de groensingel op sommige locaties langs de Driekamp en Groenendaal in het onderzoeksgebied.

Vliegroutes

Het onderzoeksgebied vormt waarschijnlijk geen essentieel onderdeel van een vliegroute. Aaneengesloten lintvormige elementen waaronder groenstructuren van bomen en/of struiken of een watergang zijn in het onderzoeksgebied beperkt aanwezig.

Aanvullend bronnenonderzoek is niet nodig doordat het veldbezoek voldoende informatie heeft opgeleverd.

3.2.3 Zoogdieren – grondgebonden

Tijdens het veldbezoek zijn geen (strikt) beschermde grondgebonden zoogdieren aangetroffen en deze worden tevens niet verwacht. Mogelijk zijn wel tabel 1 soorten waaronder Egel en Mol aanwezig. Andere (strikt) beschermde grondgebonden zoogdieren worden echter niet verwacht vanwege het ontbreken van geschikt habitat. Aanvullend bronnenonderzoek is niet nodig.

3.2.4 Reptielen

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen aangetroffen en deze worden tevens niet verwacht vanwege het ontbreken van geschikt habitat. Aanvullend bronnenonderzoek is niet nodig.

3.2.5 Amfibieën

Tijdens het veldbezoek zijn geen (strikt) beschermde amfibieën aangetroffen. Door de aanwezigheid van de natuurvriendelijke oever net buiten het onderzoeksgebied biedt het onderzoeksgebied potentieel overwinteringsgebied voor onder andere de Gewone Pad, Bastaardkikker, Meerkikker en Kleine Watersalamander. Aanvullend bronnenonderzoek bevestigt dit.

3.2.6 Dagvlinders

Tijdens het veldbezoek zijn geen (strikt) beschermde dagvlinders aangetroffen en deze worden tevens niet verwacht vanwege het ontbreken van geschikt habitat. Aanvullend bronnenonderzoek is niet nodig.

3.2.7 Libellen

Tijdens het veldbezoek zijn geen (strikt) beschermde libellen en juffers aangetroffen en deze worden tevens niet verwacht vanwege het ontbreken van geschikt habitat. Aanvullend bronnenonderzoek is niet nodig.

3.2.8 Vissen

Tijdens het veldbezoek zijn geen (strikt) beschermde vissen aangetroffen en deze worden tevens niet verwacht vanwege het ontbreken van geschikt habitat. Aanvullend bronnenonderzoek is niet nodig.

3.2.9 Kevers

Tijdens het veldbezoek zijn echter geen (strikt) beschermde kevers aangetroffen en deze worden tevens niet verwacht vanwege het ontbreken van geschikt habitat. Aanvullend bronnenonderzoek is niet nodig.

3.2.10 Kreeftachtigen

Tijdens het veldbezoek zijn geen (strikt) beschermde kreeftachtigen aangetroffen en deze worden tevens niet verwacht vanwege het ontbreken van geschikt habitat. Aanvullend bronnenonderzoek is niet nodig.

3.2.11 Weekdieren

Tijdens het veldbezoek zijn geen (strikt) beschermde weekdieren aangetroffen en deze worden tevens niet verwacht vanwege het ontbreken van geschikt habitat. Aanvullend bronnenonderzoek is niet nodig.

3.2.12 Vogels

Vaste rust- en verblijfplaatsen in gebouwen

Tijdens de quick scan zijn geen jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels aangetroffen (categorie 1-4). Het projectgebied heeft tevens geen potentie voor deze soorten. Eveneens worden er geen soorten met vaste rust- en verblijfplaats van categorie 5 verwacht.

Vaste rust- en verblijfplaatsen in bomen

Tijdens de quick scan zijn geen jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels aangetroffen (categorie 1-4). Het projectgebied heeft tevens geen potentie voor deze soorten. Eveneens worden er geen zwaarwegende negatieve effecten op soorten met vaste rust- en verblijfplaats van categorie 5 verwacht (zoals mogelijke broedgevallen van onder andere Spreeuw en Pimpelmees).

Overige broedvogels

Er is kans op aanwezigheid van broedgevallen (waaronder Winterkoning en Merel) van overige soorten anders dan hiervoor genoemd in voornamelijk het aanwezige 'groen'. De periode waarin broedgevallen voor kunnen komen is grofweg van 15 maart tot en met 15 juli. Echter, vaak zijn hier uitzondering op.

4 Toetsing aan de Flora- en faunawet

In dit hoofdstuk wordt het effect van de geplande activiteiten op het (potentieel) voorkomen van (strikt) beschermde flora en fauna (tabel 1, 2, 3 en vogels) in het onderzoeksgebied getoetst aan de Flora- en faunawet.

De toetsing gebeurt op basis van het 'stoplichtenmodel'.

Groen	Uitvoering van de geplande activiteiten op de benoemde locatie heeft geen effect op de gunstige staat van instandhouding van (strikt) beschermde flora en fauna. Aanvullend soortgericht vervolgonderzoek en/of ontheffingsaanvraag is niet nodig. Mitigerende maatregelen dienen tijdens de uitvoering wel getroffen te worden.
Oranje	Uitvoering van de geplande activiteiten heeft mogelijk effect op de gunstige staat van instandhouding van (strikt) beschermde flora en fauna. Aanvullend soortgericht vervolgonderzoek is nodig. Op basis van de uitkomsten van dit aanvullend onderzoek dient bepaald te worden of ontheffingsaanvraag van de Flora- en faunawet nodig is of mitigerende maatregelen getroffen kunnen worden.
Rood	Uitvoering van de geplande activiteiten heeft zeker effect op de gunstige staat van instandhouding van (strikt) beschermde flora en fauna. Uitvoeren van mitigerende maatregelen is nodig en/of er dient een ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden.

4.1 Conclusies en aanbevelingen

Het volledige projectgebied is 'oranje'.

- Uitvoering van de geplande activiteiten hebben mogelijk effect op (strikt) beschermde fauna te weten vaste rust- en verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroute van Gewone Dwergvleermuis, Laatvlieger en Ruige Dwergvleermuis. Tevens kan er een effect optreden op aanwezige broedgevallen van vogels alsmede op te verwachten tabel 1 soorten waaronder de Mol, Egel, Bastaardkikker, Meerkikker, Gewone Pad en Kleine Watersalamander.
 - Door de potentie op vaste rust- en verblijfplaatsen ten aanzien van vleermuizen dient er zowel in het voor- als najaar onderzoek uitgevoerd te worden naar het daadwerkelijk voorkomen van vleermuizen zodat op basis hiervan eventueel een gericht mitigatieplan (zie ook kader) opgesteld kan worden teneinde de effecten te neutraliseren. Dit onderzoek moet uitgevoerd worden conform het vleermuisprotocol 2011. Conform de huidige interpretatie van het vleermuisprotocol dient het onderzoek minimaal te bestaan uit twee veldbezoeken in de periode 15 mei – 15 juli en twee bezoeken in de periode 15 augustus – 1 oktober, allen met een tussenpoos van minimaal 14 dagen. Door de grote van het onderzoeksgebied zal in het voorjaar 1 veldbezoek door 2 personen tegelijkertijd uitgevoerd moeten worden. Deze onderzoeksperiode dient strikt te worden gehanteerd, daar onderzoek in andere periode geen volledig uitsluitel geeft.

Voorkom overtreding van de Flora- en faunawet door voordat u begint met uw project uw mitigerende maatregelen aan Dienst Regelingen voor te leggen. Het gaat dan om het behoud van de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats van de soort. Het betreft hier de functies van het leefgebied die ervoor zorgen dat de soort succesvol kan rusten of voortplanten, bijvoorbeeld migratieroutes en foerageergebied. Als u deze veilig stelt door vooraf mitigerende maatregelen te treffen, heeft u mogelijk geen ontheffing meer nodig. Om zeker te zijn dat uw maatregelen voldoende zijn, laat u ze vóóraf beoordelen door Dienst Regelingen. Als deze voldoende

zijn krijgt u een beschikking met daarin de goedkeuring van uw mitigerende maatregelen. De goedkeuring krijgt u in de vorm van een afwijzing van uw ontheffingsaanvraag. Met dit besluit kunt u aantonen dat u zich houdt aan de Flora- en faunawet. Het besluit heeft u bijvoorbeeld nodig als iemand bezwaar maakt tegen uw project of vraagt om handhaving van de Flora- en faunawet.

- Er is een kans op aanwezigheid van broedgevallen (waaronder Winterkoning en Merel) van vogels. De periode waarin broedgevallen voor kunnen komen is grofweg van 15 maart tot en met 15 juli. Echter, vaak zijn hier uitzondering op. Indien werkzaamheden in deze periode uitgevoerd worden dient voorafgaand hieraan door een deskundig ecooloog het onderzoeksgebied onderzocht te worden op bezette nesten/broedgevallen zodat broedgevallen niet worden verstoord en verontrust.
- Mogelijk zijn er in het onderzoeksgebied beschermde soorten aanwezig die vallen onder het beschermingsregime van tabel 1 waaronder de Mol, Egel, Bastaardkikker, Meerkikker, Gewone Pad en Kleine Watersalamander. Voor activiteiten met effect op deze soorten geldt vrijstelling indien het werk zorgvuldig (conform artikel 2 van de Flora- en faunawet) uitgevoerd wordt (zie ook hoofdstuk 2 'Zorgplicht'). Het verdient de aanbeveling om door de mogelijke aanwezigheid van deze tabel 1 soorten te werken conform een ecologisch werkprotocol opgesteld door een deskundig ecooloog.

5 Literatuur

5.1 Literatuur

Koster, A., 1993. Vademecum wilde planten. Vijfde druk. Schuyt & Co Uitgevers en Importeurs BV, Haarlem 1999.

van Dijk A.J. 2004. Handleiding Broedvogel Monitoring Project (Broedvogelinventarisatie in proefvlakken). SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

5.2 Internet

KNMI, Daggegevens van het weer in Nederland

[http://knmi.nl/klimatologie/daggegevens/index.cgi?day=document.forms\[Invoer\].day.value&month=document.forms\[Invoer\].month.value&year=document.forms\[Invoer\].year.value](http://knmi.nl/klimatologie/daggegevens/index.cgi?day=document.forms[Invoer].day.value&month=document.forms[Invoer].month.value&year=document.forms[Invoer].year.value)

RAVON, soorten, vissen

<http://www.ravon.nl/Soorten/Vissen/tabid/118/Default.aspx>

Waarneming.nl, overzichten, soorten

<http://waarneming.nl/soortenlijst.php?diergroep=1>

Natuurloket

<http://natuurloket.nl/>